

ಮೂರು ಮಂಗಗಳ ಕಥೆ

ಮುಂಗಳನ್ನು ಕರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಮಂಗ ಬುದ್ಧಿ, ಮಂಗಕೆಷ್ಟೆ, ಮಂಗನತಹವನು, ಬಾಲವಲ್ಲದ ಮಂಗ – ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗನೆಂದರೆ ಚಂಚಲತೆಯ ಸಂಕೆತ ಎನ್ನುವರೆಯೇ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣವೂ ಸುಮನಿರದ ಅದರ ವಿಶ್ವಾಸ ನಡವಳಿಕೆಯೂ ಈ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಜಾಣಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲದ ಅದು ತನ್ನ ಕರಿಕೆಷ್ಟೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು.

ನಾವು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆಂದು ತಂದ ಟೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟಿ ನೀರುಕುಡಿಯಲ್ಲಂದು ಹೋದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನು ಮರಳಿ ಒಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಟೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಬಿಂದ್ರಿಯ. ಮರದ ಮೇಲಿಂದ್ದ ಕೋತಿಗಳಲ್ಲಾ ಟೊಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಂತಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮನಿದ್ದ ಅವನು ಅವಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ಜಿಂಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಸಹ ಒಂದು ಟೊಟ್ಟಿಯಿನ್ನು ಹೋರಿಗೆದು ತೆಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆಗೆದು ರಷ್ಟನೆ ನೆಲಕ್ಕೆಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ತಕ್ಕಣವೇ ಅವಗಳೂ ನೆಲಕ್ಕೆಸೆಯುತ್ತಾವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ಕಳ ಕತೆಯಂದರೆ, ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಚೈತಣಕೂಟವೇಂದರ್ಥ ಹೋಗಲು ಮಂಗವೊಂದು ಮೋಣಿಯಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮೌಖಿ ನದಿಯ ನಡುಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಂಗದ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಯಸಿದ ತನ್ನ ಹೆಂಡಿತಿಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಣಿನಾದ ಮಂಗ ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಮರದ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಮಂಗನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಪರೂಪದ ಜಾಣಿನದ ಕಥನ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದರೆ ತಾಯಿಕರುಳನ್ನು ತೊರೆದು ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಮುಕಿ ಹಿಡಿದು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ತಾನು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೈಯಿದ್ದರೂ ಕತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲದ ನಮಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಜತೆವೆಂದರೆ ‘ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೇಳಿದ, ಆದರೆ ಮೂರು ಮಂಗಗಳ ಮೂರಿಕಳದು. ಗಾಂಧಿಜಿ ಮಾರಿಯಾಗಿರಿಸುತ್ತೇಂದ, ಇತರರಿಗೂ ಮಾರಿಯಿಂದ ತೋರಿದ ಈ ಮಂಗಗಳ ಜತೆ ಜಗತ್ತಿ ಸಿಧಧಾದ್ದಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಾದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞನಿ ಕನ್ನಾಪೂರ್ಶಿಯನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ‘ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಡ, ಮಾಡಬೇಡ, ನೋಡಬೇಡ, ಕೇಳಬೇಡೆ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಅವನ ಅನುಭವಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ‘ನಿಕ್ಕೆ’ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಕ್ತವಾದ ತಾಲೋ ಎಂಬ ದೇಸುಲದ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಮೂರು ಮಂಗಗಳ ಮೂರಿಕಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಾಪೂರ್ಶಿಯನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಆದಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಜನರ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೋರಾಟಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಾದ ನಿಷಿದ್ದತ್ತ ಪ್ರಾಜೆ ಎಂಬ ಸತ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಈ ಮಂಗಗಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅಹಿಂಸಾವಾದಕ್ಕೆ ಮನಸೊತ್ತು ಬಹುಕಾಲ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಶ್ರಿಯವಾದ ಈ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿ ಪೇಪರ್ ಹೆಚ್‌ಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಬೆಸ್ಗರಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣಿನವರ ಸಮಗ್ರಕೆಗಳ ಸಂಕಲನ ‘ಕಣಿಕೆ ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಕಥೆ’ ‘ಪ್ರಾಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಮೂರು ಮಂಗಗಳು’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬದಲಾಗುವ ಮುಖಗಳನ್ನು ಮಾನವಾಗಿ ಕೆದಕುವ ಆಶಯವುಳ್ಳದ್ದು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಆದಿತ್ಯತ

ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದಢೇದಾರ್ ಒಬ್ಬ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಹೇಗೆ ಭಾವಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪೂಲೀಸಿನವರು ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೋತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ ಅಪಾದನೆಯೇ ಮೇಲೆ ಕೊತಿ ಆದಿಸುವ ಮಂಜನನ್ನು ಅವನ ಮೂರು ಮಂಗಗಳ ಸಹಿತ ಹಿಡಿದು ಸ್ವೇಷನಾಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಕೋತಿಗಳ ಹೆಸರು ರಾಮ, ಸೀತೆ, ಅಭಿಮನ್ಯ ಎಂದಾಗಿರುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯವೇ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಓದಿರುವ ಅವನು ತನಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಕೋತಿ ಆದಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತೇ ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಈ ಕೇಸ್.ಬಿ.ಪರಿಸುವ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುವ ಹುವ್ವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಹರಣ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಅರ್ಸ್. ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಕರನೆ ನಡೆದು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮಂಚನಿಗೆ ಶೀಕೆಯಾದರೆ ಅವನ ಕೋತಿಗಳು ಬಿಡಿಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ ಸೆಂಟ್ರೂ ಜೈಲ್ ಮೇರಗೆ ಮೂರು ಕೋತಿಗಳು ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ಸೆಂಟ್ರೀ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನಿಗಾಗಿ ಕಾದ ಅವ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೊತಿ ಬಾಯಿ ಮುಳ್ಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣು ಮುಳ್ಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಿಂ ಮುಳ್ಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಸ್ಗರಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೂ. ತಾವು ಕೇಳಿದ ಈ ಕತೆಯನ್ನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದು, ಅದು ಪ್ರಾಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲಿನ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಎದುರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕನ್ಧಾಷಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದ ಮಾತಿಗೆ ಇನ್ನೊ ಪ್ರಾಣಜೀವಿವರುವುದನ್ನು ಈ ಕತೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

■ ಅಮೃತಮತಿ

ಮಾತೇ ಮುತ್ತು

- ಧನವಿದ್ದವರೇ ಧನಿಕರಲ್ಲ, ಜಾಣವೇ ಧನದ ನಿಧಿ.
—ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ
- ಸಾಯುವುದು ಸುಲಭ, ಬಾಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ಹೊಕೆಗಾರಿಕೆ.
—ಎಸ್.ವಿ.ರಂಗಸ್ಸಿ
- ಲೊಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನವನೂ ಪ್ರಾಣ ಸುಖಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣ ದುಖಿಯೂ ಅಲ್ಲ.
—ಗೌತಮ ಬಿಂದು

- ಮನವ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿ.
—ಜಾನ್ ರಷ್ನೋ
- ಪ್ರೇಮವ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
—ಟಾಲ್.ಸ್ವಾಯಾ
- ತಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲಿನೆಂದು ತಿಳಿಯಿವವನೆ ಮೂರಿ.
—ಮಹಾಭಾರತ